

ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วย
การกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

นางสาวอัญฉิกา ณ พิบูลย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

PROBLEMS AND OBSTACLES OF THE ENFORCEMENT
OF THE COMPUTER CRIME ACT B.E. 2550

Miss Auntika Na Pibul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws Program in Laws
Faculty of Laws
Chulalongkorn University
Academic Year 2008
Copyright of Chulalongkorn University

510473

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำ
ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

โดย

นางสาวอัญฉิกา ณ พิบูลย์

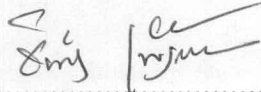
สาขาวิชา

นิติศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ

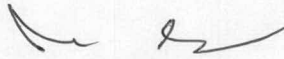
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทนิติศาสตร์

..... คณบดีคณะนิติศาสตร์

(รองศาสตราจารย์นิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

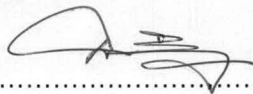
..... ประธานกรรมการ

(อาจารย์พรเพชร วิจิตชลชัย)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ)

..... กรรมการ

(อาจารย์ดล บุญนาค)

อัญธิกา ณ พิบูลย์ : ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 (PROBLEMS AND OBSTACLES OF THE ENFORCEMENT OF THE COMPUTER CRIME ACT B.E. 2550)

อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ.ดร. อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ , 180 หน้า.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 ไม่สามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งศึกษามาตรการทางกฎหมายของนานาอารยประเทศเพื่อแสวงหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคดังกล่าว

ผลการศึกษาพบว่า แม้ว่าพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 จะมีผลบังคับใช้แล้วก็ตาม แต่การกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ก็มิได้ลดน้อยลง เนื่องจากมีข้อพร่องในส่วนของกฎหมายสารบัญญัติหลายประการ ดังนี้

1. ปัญหาความไม่ชัดเจนของบทบัญญัติแห่งกฎหมาย พบว่า ถ้อยคำในตัวบทกฎหมายคลุมเครือทำให้เกิดปัญหาในการตีความ
2. ปัญหาความไม่ครอบคลุมของบทบัญญัติแห่งกฎหมาย พบว่า การกระทำที่เกิดขึ้นบางกรณียังไม่มียกเว้นบทบัญญัติแห่งกฎหมายกำหนดให้เป็นความผิด
3. ปัญหาเกี่ยวกับบทกำหนดโทษ พบว่า บทลงโทษค่อนข้างน้อย จึงไม่ทำให้ผู้กระทำความผิดเกิดความเกรงกลัว

ปัญหาทั้งหลายดังกล่าวข้างต้น ล้วนเป็นอุปสรรคกีดขวางมิให้การบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้เขียนจึงได้ศึกษามาตรการทางกฎหมายของนานาอารยประเทศ รวมทั้งวิเคราะห์และเปรียบเทียบกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 เพื่อค้นหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว อันจะทำให้สามารถควบคุมการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมยิ่งขึ้น

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์..... ลายมือชื่อนิติ..... อัญธิกา ณ พิบูลย์
ปีการศึกษา.....2551..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4986320034 : MAJOR LAWS

KEY WORD : COMPUTER CRIME / CYBER CRIME/ ENFORCEMENT / COMPUTER ACT

AUNTIKA NA PIBUL : PROBLEMS AND OBSTACLES OF THE ENFORCEMENT OF THE
COMPUTER CRIME ACT B.E. 2550

THESIS ADVISOR : ASSO.PROF.DR. APIRAT PETCHSIRI , 180 pp.

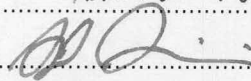
The aim of this thesis is to study the problems and obstacles which make the Computer Crime Act B.E. 2550 enforce ineffectively and to study the legal measures of civilized countries in order to solve such problems and obstacles.

From the study, it is recognized that although the Computer Crime Act B.E. 2550 has entered into force, computer crime does not decrease. It is the result of some weaknesses of the substantive law as follows :

- 1. The ambiguity of legal provisions ; the unclear provisions make interpretation problem.
- 2. The limit of legal provisions ; the substance of provisions does not cover new computer crime.
- 3. The penalty provisions ; the punishment of this act is not so strict that it cannot scare criminals.

The aforesaid weaknesses are the causes of the ineffective enforcement of the Computer Crime Act B.E. 2550. Therefore, the author has studied the legal measures of the civilized foreign countries including analyzed and compared the foreign laws with the Computer Crime Act B.E. 2550 in order to have the quidelines for amendment of the act which will formulate more effective and more appropriate control over the computer crime.

Field of Study.....LAWS..... Student's Signature..... Auntika Na Pibul

Academic Year.....2008..... Advisor's Signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากผู้มีพระคุณหลายท่าน ดังต่อไปนี้

กราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่ารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยตลอดระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ ท่านได้เมตตาให้คำปรึกษาและชี้แนะให้ผู้เขียนเกิดความคิดและพบแนวทางในการเขียนวิทยานิพนธ์

กราบขอบพระคุณ อาจารย์พรเพชร วิชิตชลชัย ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่ารับเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และให้คำแนะนำแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาของวิทยานิพนธ์เป็นอย่างดีตลอดมา กราบขอบพระคุณ อาจารย์ดล บุนนาค ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่ารับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รวมถึงถ่ายทอดประสบการณ์และให้ข้อเสนอแนะที่มีค่าอย่างยิ่ง ได้สละเวลาตรวจทาน แก้ไขเนื้อหาของวิทยานิพนธ์ และให้การสนับสนุนในทุกขั้นตอนจนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

กราบขอบพระคุณ พันตำรวจเอก ญาณพล ยั่งยืน ที่ได้ชี้แนะประเด็นอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำวิทยานิพนธ์ กราบขอบพระคุณอาจารย์สุรางคณา วายุภาพ ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายต่างประเทศ อีกทั้งยังกรุณาแนะนำแนวทางในการค้นหาข้อมูลสำคัญ และกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิประสาทความรู้ให้กับผู้เขียนด้วยความเมตตาตลอดจนเจ้าหน้าที่ของคณะนิติศาสตร์ที่ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี

กราบขอบพระคุณบิดามารดา และคุณยายของผู้เขียน ซึ่งท่านเหล่านี้เป็นผู้มีพระคุณและเป็นที่ยกย่องของผู้เขียน ที่ให้การสนับสนุนผู้เขียนเป็นอย่างดีตลอดมา ผู้เขียนขอขอบใจน้องสาวในฐานะผู้ให้กำลังใจที่ดี และสุดท้ายขอขอบใจเพื่อนทุกคน ซึ่งมีอาจกล่าวในที่นี้ได้ทั้งหมด ที่ให้ความช่วยเหลือ และคอยเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์แก่ผู้เขียนเสมอมา

สุดท้ายนี้ หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีคุณประโยชน์ต่อการศึกษาและสังคม ผู้เขียนขอให้คุณงามความดีเหล่านั้นตกแก่ผู้มีพระคุณทุกท่านของผู้เขียน แต่หากมีข้อผิดพลาดบกพร่องประการใด ผู้เขียนขอน้อมรับไว้ด้วยความยินดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย	2
1.3 สมมติฐานของการศึกษาวิจัย	3
1.4 ขอบเขตของการศึกษาวิจัย	3
1.5 วิธีการดำเนินการศึกษาวิจัย	3
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 ความเบื้องต้นเกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับ	
คอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550	5
2.1 ที่มาของพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับ	
คอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550	5
2.2 แนวคิดและหลักการของพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิด	
เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550	6
2.2.1 การประชุมในชั้นคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ	7
(ก) สรุปสาระสำคัญของการประชุมในชั้นคณะกรรมการ	
เทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ	9
2.2.2 การประชุมในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา	14
(ก) สรุปสาระสำคัญของการประชุมในชั้น	
คณะกรรมการกฤษฎีกา	15
2.2.3 การประชุมในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	24
(ก) สรุปสาระสำคัญของการประชุมในชั้น	
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ	27

	หน้า
บทที่ 3 วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วย การกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550	39
3.1 ปัญหาเกี่ยวกับบทนิยามศัพท์	39
(ก) ความไม่ชัดเจนของบทนิยามศัพท์	40
1. ระบบคอมพิวเตอร์.....	40
2. ข้อมูลคอมพิวเตอร์	41
3. ผู้ให้บริการ	41
(ข) ความไม่ครอบคลุมของบทนิยามศัพท์	42
1. คอมพิวเตอร์.....	42
2. วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์.....	42
3. เข้าถึง.....	42
4. ดักข้อมูล	43
3.2 ปัญหาเกี่ยวกับฐานความผิด	43
(ก) ความไม่ชัดเจนของฐานความผิด	43
1. ความผิดฐานเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์โดยมิชอบ.....	43
2. ความผิดฐานเปิดเผยมาตรการป้องกันการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ ที่ผู้อื่นจัดทำขึ้นเป็นการเฉพาะโดยมิชอบ.....	45
3. ความผิดฐานเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยมิชอบ	45
4. ความผิดฐานดักจับข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นโดยมิชอบ	46
5. ความผิดฐานทำให้เสียหาย ทำลาย แก้ไข เปลี่ยนแปลง เพิ่มเติม ข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยมิชอบ	47
6. ความผิดฐานทำให้การทำงานของระบบคอมพิวเตอร์ของผู้อื่น ไม่สามารถทำงานได้ตามปกติ.....	48
7. ความผิดฐานส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์รบกวนการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ ของบุคคลอื่นโดยปกติสุข.....	49
8. ความผิดฐานจำหน่ายหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งที่จัดทำขึ้นเพื่อนำไปใช้ เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด	52
9. ความผิดฐานใช้ระบบคอมพิวเตอร์กระทำความผิดอื่น	53
10. ความผิดฐานตกแต่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่เป็นภาพของบุคคลอื่น.....	56

(ค) ความไม่ครอบคลุมของฐานความผิด	57
1. ฐานความผิดฐานส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ระบบงานการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ ของบุคคลอื่นโดยปกติสุข	58
2. ฐานความผิดฐานจำหน่ายหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งที่จัดทำขึ้นเพื่อ นำไปใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด	58
3. การกระทำความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกงทางคอมพิวเตอร์	58
4. การกระทำความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกงในรูปแบบของ phishing	60
5. การกระทำความผิดเกี่ยวกับการลักข้อมูลคอมพิวเตอร์	61
6. การกระทำความผิดเกี่ยวกับการขโมยสิ่งแสดงตัวบุคคล	62
7. การเตรียมการกระทำความผิด	63
3.3 ปัญหาเกี่ยวกับบทลงโทษ	64
(ก) ความไม่เหมาะสมของบทลงโทษ	64

บทที่ 4 กฎหมายต่างประเทศที่กำหนดความรับผิดสำหรับการกระทำความผิด เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์	68
4.1 แนวทางของกฎหมายต่างประเทศในการกำหนดบทนิยามศัพท์	69
(ก) ระบบคอมพิวเตอร์	69
(ข) ข้อมูลคอมพิวเตอร์	70
(ค) ผู้ให้บริการ	70
(ง) คอมพิวเตอร์	71
(จ) รหัสเฉพาะการเข้าถึง	72
(ฉ) การเข้าถึง	73
(ช) การดักข้อมูล	74
4.2 แนวทางของกฎหมายต่างประเทศในการกำหนดฐานความผิด และบทกำหนดโทษ	74
(ก) ฐานความผิดฐานเข้าถึงโดยมิชอบด้วยกฎหมาย	74
(ข) ฐานความผิดฐานดักข้อมูลคอมพิวเตอร์	82
(ค) ฐานความผิดฐานรบกวนข้อมูลคอมพิวเตอร์	83
(ง) ฐานความผิดฐานรบกวนระบบคอมพิวเตอร์	87

	หน้า
(จ) ความผิดฐานส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์รบกวนการใช้งาน คอมพิวเตอร์โดยปกติสุข	89
(ฉ) ความผิดฐานใช้อุปกรณ์โดยมิชอบ	89
(ช) ความผิดฐานปลอมแปลงเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์	91
(ซ) บทเพิ่มโทษสำหรับความผิดที่กระทำต่อระบบคอมพิวเตอร์ ที่ได้รับการป้องกันเป็นพิเศษ	92
(ฌ) ความผิดฐานฉ้อโกงทางคอมพิวเตอร์	93
(ญ) ความผิดฐานฉ้อโกงในรูปแบบของ phishing	94
(ฎ) ความผิดฐานจารกรรมข้อมูลคอมพิวเตอร์	94
(ฏ) ความผิดฐานขโมยสิ่งแสดงตัวบุคคล	95
(ฐ) ความผิดฐานเตรียมกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์	96
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	97
5.1 บทสรุป	98
5.2 ข้อเสนอแนะ	102
รายการอ้างอิง	109
ภาคผนวก	113
ภาคผนวก ก พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550	114
ภาคผนวก ข ตารางเปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติฯ ของกระทรวงเทคโนโลยี กับร่างพระราชบัญญัติฯ ที่คณะกรรมการกฤษฎีกาแก้ไขเบื้องต้น พร้อมทั้งข้อสังเกตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	124
ภาคผนวก ค ตารางเปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับที่ผ่านการพิจารณา ของคณะกรรมการกฤษฎีกากับฉบับที่ผ่านการพิจารณาของคณะ กรรมาธิการวิสามัญ	143
ภาคผนวก ง ตารางเปรียบเทียบบทบัญญัติของกฎหมายต่างประเทศเกี่ยวกับ ความผิดต่อคอมพิวเตอร์	155
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	180